

1760 г.

№ 80.

Солунъ.

Прѣзъ 1760 г. се заселилъ въ Нѣжинъ Стоянъ Петровъ и се записалъ въ така наречената гръцка колония. Нѣма съмнѣние, че лицето е принадлежало на българска народност, защото името Стоянъ е непознато у гърците: „Стоянъ Петровъ турецкой области з города Салоники“ (Труды XII археол. съѣзда. Томъ II. Москва, стр. 215).

1762 г.

№ 81.

Македония.

Паиси, бащата на българската история, великанътъ, който запали огъня на българското възраждане, се родилъ въ сѣверомакедонскитѣ прѣдѣли, въ пририлскитѣ крайща. Отъ него излѣзе прѣзъ 1762 г. първиятъ гръмовенъ зовъ: **Болгарине... знай свой родъ и языкъ!** У него ще чуете тия пълни съ българско национално съзнание думи: азъ излиха (прѣмногo) порекновахъ по рода и по штечество болгарское (стр. 6), или: ѿ неразѣмне ѿ юреде, поради что се срамишъ да се наречешъ болгаринъ и не четишъ по свой языкъ и не дѣлашъ! (стр. 6—7).

Като говори за заселението на българитѣ на Балканския полуостровъ, Паиси посочва и мѣстата, дѣто и сега живѣятъ българитѣ, мѣста които той е познавалъ и отъ лично посѣщение; той казва: Тако болгари востаа въ то време и вевонили много мѣсто ѿ грци, ска Трновска и Бидинѣска и Нишка епархи(а) и стааа самокластни и населлаа се пространо по тиа епархии... И по мало како ишли они се множили и силли и шдолекаа много крати грцехъ и римляновъ, шзимали ѿ нихъ земаа и мѣсто и тако до после оузеаа ска Тракия и Македониа ѿ Илирикъ некоа часть и населлаа се болгари на таа земаа и донинѣ како се видитъ (стр. 13)... Батоа крааъ силли и храбри на вранеа възель ѿ Нишкаа епархиа, Скопска и ска Охридска земаа и патрнаршна колико заповѣда, и поставилъ прѣстолъ въ Охридъ градъ Ъсетиниановъ... Паки цркъ Кршнъ и Михаилъ шзели ѿ грци епархиа Гофиска, Филибелѣска, Самаковска, Шипска, Стрѣмичка, Едрене и населли по тиа страни и епархии народъ болгарски. Последи Ъванъ Калиманъ, синъ Ъскна цра старого взель ѿ грци епархии Драмска, Еерска, Мелничка, Голѣнска и изгналъ ѿ тамо грчки народъ и населлаъ